

Svar på fråga 2024/25:35 av Sanna Backeskog (S) Privatisering av primärvården

Sanna Backeskog har frågat mig om jag har tagit initiativ till en analys av hur privatisering av en hel vårdnivå påverkar huvudmannens möjlighet att leva upp till sistahandsansvaret i primärvården, och hur jag avser att säkerställa att offentlig sjukvård/primärvård fortsatt präglas av hög tillgänglighet och jämlikhet efter privatiseringen.

Det är regionerna och kommunerna som ansvarar för att erbjuda primärvård till invånarna. Regionerna är skyldiga att inrätta valfrihetssystem i form av vårdvalssystem för den primärvård som de ansvarar för. I sin egenskap av sjukvårdshuvudman bestämmer varje region om den närmare utformningen av vårdvalssystem inom primärvården utefter de lokala förutsättningarna. Tillämpliga lagar, såsom t.ex. hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och upphandlingslagstiftningen, ska beaktas. I utarbetandet och uppföljningen av villkoren för privata aktörer som utför vård på uppdrag av regionen är det avgörande att dessa utformas så att regionen kan leva upp till sitt ansvar

att erbjuda primärvård enligt hälso- och sjukvårdslagen. I detta sammanhang kan särskilt påminnas om att hälso- och sjukvårdslagen slår fast att den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården, men även att regionen ska organisera hälso- och sjukvårdsverksamheten så att vården kan ges nära befolkningen. Vidare är primärvårdens grunduppdrag reglerat i lag, och i det ingår bl.a. att se till att vården är lätt tillgänglig. Det bör också understrykas att regionernas huvudmannaansvar för hälso- och sjukvården alltid kvarstår, det kan inte överföras till privata aktörer.

Vårdgivare i både offentlig och privat sektor är ansvariga för att kraven på en god vård uppfylls. Av hälso- och sjukvårdslagen framgår att där hälso- och sjukvård bedrivs ska det finnas den personal, de lokaler, de sjukvårdsprodukter och den utrustning som behövs för att god vård ska kunna ges. Hälso- och sjukvårdslagen ställer också krav på att kvaliteten i verksamheten systematiskt och fortlöpande ska utvecklas och säkras. Dessa bestämmelser gäller samtliga vårdgivare, oavsett om den är offentlig eller privat.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) utövar tillsyn och prövar frågor om klagomål gällande vårdgivare i både offentlig och privat sektor. Syftet med tillsynen är att granska att befolkningen får hälso- och sjukvård som är säker, har god kvalitet och bedrivs i enlighet med lagar och andra föreskrifter. IVO kan hindra oseriösa aktörer genom sin tillsyn över

efterlevnaden av bestämmelser om bl.a. kvalitet,
patientsäkerhet och kompetens.

Regeringen har för närvarande ingen avsikt att genomföra någon särskild analys i frågan och vill understryka regionernas ansvar att som huvudman för hälso- och sjukvård säkerställa att invånarna kan erbjudas en god och säker vård i enlighet med gällande regelverk.

Stockholm den 25 september 2024

Acko Ankarberg Johansson